

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KATOWICACH

Katowice, 15 września 2015 r.

Znak: WK-610/22/4/15

Pan
Kazimierz Fujak
Wójt Gminy
Rajcza

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 25 maja do 30 czerwca 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Rajcza za okres od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2015 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 20 lipca 2015 r. którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W sporządzonym na dzień 31 grudnia 2012 r. bilansie z wykonania budżetu Gminy Rajcza wykazano w niewłaściwej pozycji kwotę nadwyżki budżetowej w wysokości 239.369,72 zł. Powyższą kwotę wykazano w bilansie w poz. Pasywa II.1.2 „Deficyt budżetu (-)”, w kolumnie Stan na koniec roku, zamiast w poz. Pasywa: II.1. 1 „Nadwyżka budżetu(+)”. Powielono również ww. błąd w bilansie z wykonania budżetu Gminy Rajcza sporządzonym na dzień 31 grudnia 2013 r. w kolumnie Stan na początek roku. Powyższe było niezgodne z § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 289). Zgodnie z przytoczonym przepisem, z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.*

15. 09. 2015

M

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Annę Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza oraz pracownika Referatu Finansowego, powodem wykazania kwoty osiągniętej nadwyżki w poz. „Deficyt budżetu (-)” była pomyłka.

Ww. sprawozdania finansowe zostały podpisane przez: p. Kazimierza Fujaka – Wójta Gminy Rajcza i p. Annę Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza.

- W bilansach z wykonania budżetu, sporządzonych na dzień: 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r., nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, a zobowiązania krótkoterminowe wykazano jako zobowiązania długoterminowe.

Było to niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ww. ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Z kolei w myśl § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia, z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Annę Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza, w 2012 r. zobowiązania finansowe krótkoterminowe z tytułu zaciągniętych kredytów oraz pożyczek winny wynosić 1.134.867,00 zł, natomiast w 2013 r. 1.206.496,52 zł.

Ww. sprawozdania finansowe zostały podpisane przez: p. Kazimierza Fujaka – Wójta Gminy Rajcza i p. Annę Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza.

Wniosek nr 1

Sporządzając bilans z wykonania budżetu Gminy Rajcza przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów oraz pożyczek na krótkoterminowe i długoterminowe, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz wykazywać w bilansie z wykonania budżetu informacje w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania określonym w załączniku nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 4 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości.

- W sprawozdaniu Rb-ST rocznym o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2012 r. wykazano dane w zakresie stanu środków pieniężnych niezgodnie z zasadami sporządzenia tego sprawozdania określonymi w § 15

Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Zgodnie z przytoczonym przepisem, w sprawozdaniach rocznych ST wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych zgodnych z zapisami w księgowości banku.

W sprawozdaniu tym w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 801.370,01 zł, natomiast z potwierdzenia zgodności sald stanu środków na rachunku bankowym budżetu Gminy Rajcza (konto 133) wynikała kwota 752.350,71 zł. Zawyżono ww. stan środków o kwotę 49.019,30 zł, znajdującą się na rachunku projektu „Przedszkolaki Nasza Przyszłość” (konto 130).

Sprawozdanie podpisali: p. Kazimierz Fajak – Wójt Gminy Rajcza i p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Pani Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza zgodnie z zakresem obowiązków sprawowała kontrolę nad prawidłowością sprawozdawczości budżetowej Gminy.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Rajcza w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdania Rb-ST, stosownie do § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2014 zwroty otrzymanych przez Gminę Rajcza, a niewykorzystanych dotacji ujmowano na kontach Wn 133 „Rachunek budżetu” oraz Ma 901 „Dochody budżetu” z zastosowaniem zapisu ujemnego. Ponadto, wpływy z tytułu subwencji otrzymanych przez Gminę Rajcza w miesiącu grudniu na styczeń roku następnego ewidencjonowano po stronie Ma konta 901 w roku, w którym ta subwencja wpłynęła, a następnie kwotę tą ujmowano po tej samej stronie konta 901, tj. Ma ze znakiem minus, zamiast bezpośrednio na kontach 133 Wn oraz Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”.*
Powyższe było niezgodne z opisem ww. kont zawartym w planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego ujętym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz zasadami funkcjonowania ww. kont budżetu określonymi w zakładowym planie kont zawartym w zarządzeniu Wójta Gminy Rajcza Nr FN.0050.121.2012 z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie: przyjęcia Zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rajcza.
Zadania w zakresie ewidencjonowania przedmiotowych zdarzeń, prowadzenia ewidencji organu należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek Nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego ewidencjonowania na kontach 133, 901 budżetu Gminy Rajcza operacji dotyczących zwrotów otrzymanych i niewykorzystanych przez Gminę Rajcza dotacji oraz wpływów subwencji otrzymanych w miesiącu grudniu na styczeń roku następnego, stosownie do opisu ww. kont w planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, ujętych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodnie z opisem do planu kont budżetu Gminy Rajcza zamieszczonym w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr FN.0050.121.2012 Wójta Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia Zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rajcza, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2013 r. na poszczególnych kontach księgowych budżetu wykazano stany aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia, tj. 2012 r.*

Powyższe dotyczyło kont 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu”, 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Powyższe było niezgodne z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i ów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2012 r. w zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej w syntetyce na koncie 133 „Rachunek budżetu” wykazano dwa salda, tj. saldo Wn i saldo Ma, a także tzw. „per saldo”, co pozostawało w sprzeczności z zasadami funkcjonowania tego konta, opisanymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach bankowych budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Saldo Wn konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu a saldo Ma konta 133 kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu.

Powyższe było również niezgodne z opisem konta 133 zawartym w załączniku nr 3 do

zarządzenia Nr FN.0050.121.2012 Wójta Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rajcza, stosownie do którego konto 133 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Anny Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza, powodem powyższej sytuacji były błędne księgowania – odrębnie na utworzonych oddziałach, związane z realizacją przez Gminę Rajcza projektów unijnych, a ponadto trudnościami z wdrażaniem w 2012 r. nowego systemu księgowego.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg organu wykonywał Inspektor ds. Księgowości Budżetowej w Referacie Finansowym. Nadzór w powyższym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek nr 4

Wprowadzić do ksiąg rachunkowych 2016 r. bilans otwarcia kont 133, 224, 240, zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu zamknięcia tych kont oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze opis konta 133 zawarty w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- W 2013 r. zaniżono o kwotę 5.769,05 zł wartość początkową środka trwałego powstałego w wyniku inwestycji poprzez niezaliczenie do kosztów zadania pn. „Climbing for all” bezpieczeństwo i aktywność fizyczna w górach – budowa ścianki wspinaczkowej w Rajczy wartości dokumentacji projektowej ściany wspinaczkowej w kwocie 3.000,00 zł oraz nadzoru inwestorskiego w kwocie 2.769,05 zł. Powyższe było niezgodne z art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również: niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy; koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.

Zadania w zakresie księgowości i rozliczeń w zakresie inwestycji należały do obowiązków pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Rajczy w zakresie dokonywania weryfikacji wartości początkowej środków trwałych powstałych w wyniku inwestycji oraz dokonać zwiększenia wartości początkowej zadania inwestycyjnego pn. „Climbing for all” bezpieczeństwo i aktywność fizyczna w górach – budowa ścianki wspinaczkowej w Rajczy o kwotę 5.769,05 zł, stosownie

do art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie regulowania zobowiązań:

- *W grudniu 2012 r. nieterminowo dokonano spłaty raty pożyczki zaciągniętej na podstawie umowy Nr 248/2010/235/OA/pone/P z dnia 22 września 2010 r. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą „Wdrożenie Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Rajcza – etap I realizacji”.*
Powyższe było niezgodne art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
Ratę pożyczki w wysokości 12.260,00 zł uregulowano dnia 27 grudnia 2012 r., tj. 10 dni po upływie terminu spłaty raty pożyczki, określonym w aneksie nr 1 z dnia 17 lutego 2011 r. do ww. umowy pożyczki.
W związku z nieterminową spłatą raty pożyczki, w dniu 18 stycznia 2013 r. zapłacono odsetki za zwłokę w kwocie 47,00 zł.
Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy Rajcza przyczyną zaniechania terminowego uregulowania zobowiązania było przeoczenie pracownika Urzędu Gminy. Za dokonywanie rozliczeń z tytułu kredytów i pożyczek odpowiedzialność ponosił Zastępca Skarbnika Gminy Rajcza. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

- *W 2013 r. nieterminowo przekazano równowartość należnego odpisu na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Kwotę stanowiącą 75% należnego odpisu w wysokości 33.439,25 zł przekazano dopiero w dniu 3 czerwca 2013 r., zamiast do dnia 31 maja 2013 r. Powyższe było niezgodne z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 592 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów.*
Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy Rajcza, w wyniku natłoku prac (przeoczenia) na koniec miesiąca nie dokonano operacji przelewu. Osobą odpowiedzialną do przygotowanie przelewu była Podinspektor ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek nr 6

Wzmocnić działania mające na celu terminowe regulowanie zobowiązań Gminy Rajcza oraz niedopuszczenie do zapłaty odsetek, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 111).

W zakresie wymiaru podatków:

- *W 2014 r. uchwałą Nr II/10/2014 Rady Gminy Rajcza z dnia 5 grudnia 2014 r. określono wzory formularzy informacji i deklaracji podatkowych, w których brak było danych w zakresie przedmiotów opodatkowania podlegających zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały rady gminy. We wzorze deklaracji wskazano tylko tytuły prawne określone w art. 7 ust. 1 i ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, tj. zwolnienia ustawowe. W związku z powyższym, podmioty składające deklaracje na podatek od nieruchomości nie mogły właściwie wykazać przedmiotów opodatkowania, które na mocy § 2 uchwały Nr LXVII/358/2014 Rady Gminy Rajcza z dnia 30 października 2014 r. zostały zwolnione z podatku od nieruchomości.*
Powyższą uchwałą zwolniono budynki i grunty wykorzystywane wyłącznie na cele w zakresie ochrony przeciwpożarowej, za wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako drogi (dr), o ile nie znajdują się w posiadaniu przedsiębiorców.
Zgodnie z art. 6 ust. 13 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), rada gminy określa, w drodze uchwały, wzory formularzy, o których mowa w ust. 6 i w ust. 9 pkt 1; w formularzach zawarte będą dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości.
Przygotowanie projektu uchwały należało do p. Kazimierza Fujaka – Wójta Gminy Rajcza, zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Rajcza projekt uchwały określający wzór informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, zapewniający prawidłowe wykazywanie w informacjach i deklaracjach na podatek od nieruchomości przedmiotów opodatkowania zwolnionych z tego podatku na mocy uchwał Rady Gminy Rajcza, mając na uwadze art. 6 ust. 13 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.).

- *W latach 2011 - 2015 (do 17 maja 2015 r.) osobę prawną, spółkę jawną, opodatkowano jako osobę fizyczną na podstawie informacji podatkowej, co nastąpiło w drodze decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego. Powyższe dotyczyło podatnika o numerze karty kontowej 1/2147. Zgodnie z art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613, a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości - bez wezwania - na rachunek właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia. Zgodnie z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz.60 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm. oraz Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu:*

sprawdzenie terminowości: składania deklaracji, wpłacania zadeklarowanych podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów, stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

W dniu 16 marca 2015 r. podatnik złożył deklarację na podatek od nieruchomości osób prawnych i wpłacił należny podatek. W dniu 17 marca 2015 r. dla podatnika założono kartę kontową dla osób prawnych nr 1/126 i dokonano przypisu wymiaru podatku dla tego podatnika.

Wobec powyższego, w okresie od 17 marca 2015 r. do 17 maja 2015 r. dla tego podatnika nieprawidłowo prowadzono ewidencję na dwóch kartach kontowych: nr 1/2147 dla osoby fizycznej oraz nr 1/126 dla osoby prawnej. Zgodnie z § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności: prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków. Decyzję zmieniającą decyzję wymiarową na 2015 r. wydano 18 maja 2015 r. i w tym dniu dokonano odpisu na karcie kontowej podatnika osoby fizycznej nr 1/2147. Zadania w zakresie wymiaru podatków, prowadzenia ewidencji należały do Referenta ds. Wymiaru Podatków Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości, stosownie do art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn.zm.) oraz prowadzenia ewidencji podatków, mając na uwadze § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie windykacji podatków:

- *W latach 2011 - 2015 (do dnia kontroli) nieterminowo podejmowano czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych poprzez nieterminowe wystawianie tytułów wykonawczych za zaległości podatkowe. Zgodnie z art. 6 § 1 oraz 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm. oraz Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.), w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią.*

Natomiast zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym

w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. W myśl § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656), wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy. Zgodnie z postanowieniami Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie wprowadzonej jako załącznik nr 6 do zarządzenia Nr FN/5/2010 Wójta Gminy Rajcza z dnia 29 grudnia 2010 r., jeżeli zaległości objęte upomnieniem nie zostały w całości zapłacone, sporządza się na kwoty zaległe, nie później niż po upływie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia tytuły wykonawcze.

Zgodnie z postanowieniami Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie wprowadzonej jako załącznik nr 6 do zarządzenia Nr FN.121.2012 Wójta Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2012 r., jeżeli zaległości objęte upomnieniem nie zostały w całości zapłacone, sporządza się na kwoty zaległe, nie później niż po upływie 60 dni od dnia doręczenia upomnienia, tytuły wykonawcze.

Powyższe dotyczyło pięciu podatników, w tym trzech podatników podatku od nieruchomości o numerach kart kontowych: 1/676, 1/1896, 1/2353 oraz dwóch podatników łącznego zobowiązania pieniężnego o numerach kart: 6/692 i 16/10079. Opóźnienia w wystawianiu tytułów wykonawczych wynosiły od 21 dni do ponad 90 dni od upływu terminu wyznaczonego w upomnieniu.

Zadania związane z windykacją podatków należały do obowiązków pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie terminowego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, wystawiania tytułów wykonawczych, stosownie do art. 6 § 1 oraz 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.), § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- W latach 2011 - 2015 zaniechano opatrzenia datą wpływu wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych za poprzedni rok złożonych przez przedsiębiorców. Powyższym naruszono postanowienia rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

Przyjmowanie wniosków i oświadczeń podmiotów o wartości sprzedaży alkoholu należało do Inspektora ds. Działalności Gospodarczej Komunikacji i Spraw Alkoholowych w Referacie Społeczno-Obywatelskim. Bezpośredni nadzór nad pracownikiem sprawował Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Rajcza w zakresie opatrywania datą wpływu składanych do Urzędu wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych przez przedsiębiorców, stosownie do postanowień § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W 2013 r. i 2014 r. dokonano wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z przekroczeniem terminu określonego w art. 49 ust. 2 w związku z art. 21 ust. 2a i 2g ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.), zgodnie z którym miesięczne wpłaty na PFRON winny być dokonywane przez pracodawcę – w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat.*

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Ustalono, że:

- *wpłata kwoty 4.050,00 zł, wskazanej w deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON za kwiecień 2013 r., została dokonana dnia 8 lipca 2013 r., tj. 49 dni po terminie,*
- *wpłata kwoty 4.680,00 zł, wskazanej w deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON za maj 2013 r., została dokonana dnia 8 lipca 2013 r., tj. 18 dni po terminie;*
- *wpłata kwoty 523,00 zł, tj. częściowej kwoty wynikającej z deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON za miesiąc sierpień 2014 r., została dokonana dnia 7 października 2014 r., tj. 15 dni po terminie.*

Powyższe skutkowało zapłatą odsetek w wysokości: 70,68 zł za miesiąc kwiecień 2013 r., 30,00 zł za miesiąc maj 2013 r. i 2,79 zł za miesiąc sierpień 2015 r. Kwota 100,68 zł została w dniu 8 lipca 2013 r. wpłacona do kasy Urzędu przez odpowiedzialnego za przygotowanie ww. przelewów Inspektora ds. Płac Referatu Organizacyjnego i Oświaty Urzędu Gminy Rajcza, nad którym nadzór sprawowała p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

Wniosek Nr 11

Podjąć działania w celu zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań wobec PFRON, zgodnie z art. 49 ust. 2 w związku z art. 21 ust. 2a i 2g ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.), mając na

uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

– W 2014 r. zaniechano wykazania jako zobowiązania wymagalnego kwoty 523,00 zł, stanowiącej część kwoty wynikającej z deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON za miesiąc sierpień 2014 r., która została wpłacona na rachunek PFRON dnia 7 października 2014 r., tj. 15 dni po obowiązującym terminie, w sprawozdaniach:

- Rb-28S: jednostkowym sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej Urząd Gminy Rajcza a następnie w zbiorczym sprawozdaniu Gminy Rajcza za okres od początku roku do dnia 30 września 2014 r. w pozycji: Dz. 750 - Administracja publiczna, rozdz. 75023 - Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu), par. 4140 - Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w kol. 9 - Zobowiązania wymagalne powstałe w roku bieżącym,
- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń wg stanu na koniec III kwartału 2014 r. (jednostkowym i zbiorczym) w wierszu E4.2 - pozostałe zobowiązania wymagalne, w kolumnie 5.

Powyższe było niezgodne z:

- § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119), zgodnie z którym sprawozdania jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej. Stosownie natomiast do treści § 9 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia (Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego), w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym;
- § 4 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), zgodnie z którym sprawozdania jednostkowe (m.in. sprawozdanie Rb-Z) sporządzane są przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki.

Wskazana kwota zobowiązania wymagalnego wobec PFRON wynikała z ewidencji szczegółowej, prowadzonej do konta 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, tj. 229-02 –PFRON.

Odpowiedzialnym za przygotowanie danych do ww. sprawozdań był Podinspektor ds. Księgowości Budżetowej Referatu Finansowego Urzędu Gminy Rajcza, pozostający pod nadzorem p. Anny Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza.

Ww. sprawozdania podpisali: p. Kazimierz Fajak – Wójt Gminy Rajcza i p. Anna Oleś – Skarbnik Gminy Rajcza.

– W latach 2012 - 2015 (do czasu kontroli) w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Rajcza rozrachunki z tytułu wynagrodzeń pracowników Urzędu, w tym z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz z tytułu wynagrodzeń osób fizycznych z tytułu umów zlecenia, ujmowano dodatkowo (pomimo ewidencjonowania tych rozrachunków na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”) na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”(konto analityczne: 240 - 01 – „wydatki”).

Powyższe było niezgodne z treścią rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz z treścią zarządzenia Nr FN.0050.121.2012 Wójta Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie: przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rajcza.

Zgodnie z opisem do planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia) oraz opisem do planu kont Urzędu Gminy Rajcza (załącznik do ww. zarządzenia Wójta Gminy Rajcza), konto 240 „Pozostałe rozrachunki” służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234 (...), przy czym do ewidencji rozrachunków z pracownikami i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami służy Konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności:

- 1) wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń;*
- 2) wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń;*
- 3) wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń;*
- 4) potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika.*

Na stronie Ma konta 231 ujmuje się zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 231 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanów należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń. Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Zgodnie z wyjaśnieniem udzielonym przez odpowiedzialnego w powyższym zakresie Podinspektora ds. Księgowości Budżetowej Referatu Finansowego Urzędu Gminy Rajcza wraz ze sprawującą bezpośredni nadzór nad ww. pracownikiem p. Anną Oleś – Skarbnikiem Gminy Rajcza, konto 240 służyło w Urzędzie Gminy Rajcza jako konto pomocnicze w celu stwierdzenia, że lista plac została prawidłowo naliczona i wszystkie potrącenia zostały prawidłowo dokonane.

Wniosek Nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy Rajcza w zakresie przygotowania danych do sporządzania jednostkowych sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej i Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, dotyczących powstałych w jednostce Urząd Gminy Rajcza zobowiązań wymagalnych, mając na względzie art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek Nr 13

Ujmować rozrachunki z tytułu wynagrodzeń pracowników Urzędu, w tym z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz wynagrodzeń osób fizycznych z tytułu umów zlecenia, zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 289)

oraz zgodnie z treścią zarządzenia Nr FN.0050.121.2012 Wójta Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia Zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rajcza.

- *W 2014 r. wypłacono p. Kazimierzowi Fujakowi – Wójtowi Gminy Rajcza nagrodę jubileuszową należną za 25 lat pracy, do której nabył prawo w dniu 13 czerwca 2014 r., dopiero w dniu 11 sierpnia 2014 r., tj. 57 dni po dniu nabycia do niej prawa. Działanie to było niezgodne z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 2102) oraz § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), stosownie do których pracownikowi samorządowemu przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody. Nagrodę wypłaca się niezwłocznie po nabyciu do niej prawa przez pracownika samorządowego.*

Przyczyną powyższego, jak wyjaśniono, było przeoczenie przez pracownika Urzędu Gminy Rajcza – Kierownika Referatu Organizacyjnego i Oświaty właściwego terminu wypłaty ww. nagrody.

Na mocy zarządzenia Nr O.Og.0050.97.2012 Wójta Gminy Rajcza z dnia 6 marca 2012 r., czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy, za wyjątkiem czynności związanych z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia, wykonywał p. Jerzy Motyka – Zastępca Wójta Gminy Rajcza.

Wniosek nr 14

Zapewnić prawidłowe wypłacanie nagród jubileuszowych dla pracowników Urzędu Gminy Rajcza stosownie do art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 2102) w związku z § 8 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U z 2014 r. poz. 1786), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. I pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania pn. „Zimowe utrzymanie dróg powiatowych na terenie Gminy Rajcza w okresie zimy 2011/2012” żądano od wykonawców przedłożenia w ofercie dokumentów nieznajdujących się w katalogu dokumentów, których może żądać wykonawca, określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2009 r. Nr 226, poz. 1817). Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759), w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.*

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia (rozdział III pkt 1 ppkt 3) oraz w ogłoszeniu o zamówieniu (sekcja III pkt 3 ppkt 3) postanowiono, że na spełnienie warunku dysponowania potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonania

zamówienia należy dołączyć kserokopię dowodu rejestracyjnego pojazdu wraz z numerem rejestracyjnym pojazdu, którym będzie wykonywana usługa lub umowę najmu.

Ponadto ustalono (w rozdziale III pkt 1 ppkt 4 specyfikacji oraz odpowiednio sekcji III pkt 3 ppkt 5 ogłoszenia o zamówieniu), że na spełnienie warunku sytuacji ekonomicznej i finansowej wykonawcy muszą przedłożyć opłaconą polisę ubezpieczeniową pojazdów, które będą używane do wykonania zamówienia.

Specyfikację zatwierdziła p. Agnieszka Szczotka – Pełniąca Funkcję Wójta Gminy Rajcza.

- W 2013 r. zawarto umowę o zamówienie publiczne pn. „Climbing for All” bezpieczeństwo i aktywność fizyczna w górach – budowa ścianki wspinaczkowej w Rajczy” zawierającą postanowienia odmienne od określonych w ofercie wykonawcy. Zgodnie z art. 140 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie. Umowa podlega unieważnieniu w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Powyższe dotyczy zawartej w dniu 26 września 2013 r. umowy nr 38/2013, w której termin wykonania zamówienia ustalono na 30 listopada 2013 r., podczas gdy zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz z ofertą wykonawcy, termin zakończenia robót był określony na 30 września 2013 r.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe oszacowanie przez zamawiającego czasu niezbędnego na realizację zadania.

W imieniu Gminy Rajcza umowę podpisał p. Kazimierz Fujak – Wójt Gminy Rajcza.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami w zakresie sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz przygotowywania umów o zamówienie publiczne stosownie do postanowień art. 25 ust. 1, art. 140 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm. mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- W latach 2012 - 2015 zawarto umowy kredytowe, w których upoważniono Bank Spółdzielczy w Rajczy do dysponowania rachunkiem bankowym Gminy Rajcza w celu zabezpieczenia spłaty zaciągniętych kredytów, co pozostawało w sprzeczności z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.

Powyższe dotyczyło umów:

1. Nr 202/3/JST/2012 z dnia 30 października 2012 r. o kredyt długoterminowy w kwocie 1.500.000,00 zł na okres od dnia 30 października 2012 r. do dnia 30 września 2020 r. z przeznaczeniem na finansowanie deficytu budżetu w 2012 r.
2. Nr 202/1/JST/2012 z dnia 1 lutego 2012 r. o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym w wysokości 1.500.000,00 zł, na okres od 1 lutego 2012 r. do 30 grudnia 2012 r.,

na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu,

3. Nr 202/2/JST/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym w wysokości 1.500.000,00 zł, na okres 12 miesięcy, tj. do dnia 30 grudnia 2013 r., na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu,

4. Nr 202/1/JST/2014 z dnia 2 stycznia 2014 r. o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym w wysokości 1.800.000,00 zł na okres do 12 miesięcy, tj. do dnia 30 grudnia 2014 r. na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu,

5. Nr 202/1/JST/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r. o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym w wysokości 1.800.000,00 zł, na okres do 12 miesięcy, tj. do dnia 30 grudnia 2015 r. na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu.

Zgodnie z treścią § 8 wskazanych wyżej umów kredytowych, prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego Gminie Rajcza kredytu, a także innych związanych z kredytem należności stanowi (obok weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową i oświadczenia o poddaniu się egzekucji) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego.

Załącznikami do ww. umów były pełnomocnictwa do dokonania potrącenia z rachunku bieżącego budżetu, kwoty nie spłaconej w całości lub w części wymagalnej należności banku wraz z odsetkami umownymi i przeterminowanymi, prowizją wraz z innymi kosztami w latach 2012 - 2013. Natomiast w latach 2014 - 2015 załącznikami do ww. umów były pełnomocnictwa do dokonania potrącenia z rachunku bieżącego budżetu, kwoty nie spłaconej w całości lub w części wymagalnej należności banku, a z rachunku Urzędu Gminy odsetek umownych i przeterminowanych, prowizji i innych kosztów.

W treści ww. pełnomocnictw wskazano: w przypadku braku środków na rachunku bieżącym udzielono Bankowi Spółdzielczemu w Rajczy pełnomocnictwa do zaspokajania roszczeń z pierwszych wpływów na rachunek niezależnie od innych dyspozycji i przed wszystkimi innymi płatnościami, z wyjątkiem tytułów wykonawczych i jednocześnie upoważniono Bank do zablokowania na rachunkach kwoty pozostałej do spłaty należności wraz z odsetkami, prowizją i innymi kosztami w przypadku niespłacenia należności lub jej raty w terminie oznaczonym w umowie. Ponadto zrzeczono się na rzecz Banku prawa do odwołania ww. pełnomocnictw do czasu ich wygaśnięcia.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami przez p. Kazimierza Fujaka – Wójta Gminy Rajcza, ww. umowy zostały podpisane na podstawie obowiązującego w Banku Spółdzielczym w Rajczy wzoru umów.

W trakcie kontroli przedłożono podpisany dnia 25 czerwca 2015 r. aneks Nr 1/2015 do umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr 202/1/JST/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r., w którym zmieniono brzmienie § 8 ww. umowy poprzez ograniczenie prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu do weksla in blanco i oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Przedmiotowe umowy i pełnomocnictwa podpisał p. Kazimierz Fujak – Wójt Gminy Rajcza przy kontrasygnacie p. Anny Oleś – Skarbnika Gminy Rajcza.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

- Zaniechano w 2012 r. podania do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie

lokalnej. Powyższe dotyczy wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży z dnia 25 kwietnia 2012 r. sporządzonego w celu sprzedaży działek nr 10301/176 i nr 10544/4. Ponadto, w ww. wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zamieszczonym w siedzibie Urzędu, wyznaczono termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo do dnia 25 kwietnia 2012 r., czyli do dnia wywieszenia wykazu. Zgodnie z art. 34 ust. 1 cytowanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, termin złożenia wniosku nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu. Wykaz nieruchomości podpisał p. Kazimierz Fajak – Wójt Gminy Rajcza.

- W 2012 r. sprzedano gminne nieruchomości po cenie stanowiącej ich wartość określoną operatem szacunkowym, niezgodnie z zasadami określonymi w § 3 pkt 9 załącznika do uchwały Nr XLI/371/06 Rady Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania na okres dłuższy niż 3 lata, w myśl których cena nieruchomości ustalona przez Wójta nie może być niższa niż wartość nieruchomości ustalona przez rzeczoznawcę wraz z kosztami wyceny i kosztami zbycia.

Powyższe dotyczy sprzedaży działek nr 10301/176 i nr 10544/4 na podstawie umowy z dnia 13 września 2012 r. zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A nr 4247/2012. Działki sprzedano po cenie zgodnej z ich wartością ustaloną operatem szacunkowym za kwotę 8.560 zł. Natomiast koszt podziału działek wyniósł 2.460,00 zł, a koszt sporządzenia operatu szacunkowego wyniósł 430,50 zł. Ponadto, jak wynika z aktu notarialnego Rep. A nr 4247/2012 Gmina Rajcza poniosła ponadto koszt z tytułu opłaty sądowej w kwocie 200 zł pobranej od wniosku o wpis w księdze wieczystej własności oraz w kwocie 60 zł pobranej od wniosku o odłączenie nieruchomości lub jej części. Nie powiększono ceny sprzedaży nieruchomości o ww. opłaty, pomimo że w § 8 protokołu z rokowań z dnia 28 maja 2012 r. ustalono, że opłaty notarialne i sądowe w całości ponosi kupujący. Łącznie koszty te wyniosły 3.150,50 zł i nie zostały wyegzekwowane od nabywcy nieruchomości.

Zadania w zakresie sprzedaży nieruchomości należały do obowiązków Młodszego Referenta ds. Gospodarki Komunalnej, nad którym nadzór sprawował Kierownik Referatu Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa. W imieniu Gminy Rajcza umowę sprzedaży zawarł p. Kazimierz Fajak – Wójt Gminy.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Rajczy w zakresie sporządzania wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, publikacji informacji o wywieszeniu wykazu oraz ustalania ceny nieruchomości stosownie do art. 34 ust. 1, art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz uchwały Nr XLI/371/06 Rady Gminy Rajcza z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie określania zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami:

- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rajczy nie dochował terminu przekazania sprawozdań kwartalnych w zakresie operacji finansowych: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za I kwartał 2013 r. (sporządzone dnia

19 kwietnia 2013 r.) oraz za IV kwartał 2013 r., jak również Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2013 r. (sporządzone dnia 20 lutego 2014 r.).

W myśl § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz odbiorców sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego określa załącznik nr 7 do rozporządzenia. Zgodnie z treścią załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, termin złożenia sprawozdania przez jednostki przekazujące sprawozdania za I kwartał upływa nie później niż: 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego, natomiast za IV kwartał upływa nie później niż 1 lutego.

Okres zwłoki w przekazaniu ww. sprawozdań wynosił za I kwartał 2013 r. 9 dni, a za IV kwartał 2013 r. 19 dni.

Powyższe sprawozdania zostały złożone bezpośrednio w Referacie Finansowym. Ponadto ww. sprawozdania złożone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rajczy nie zostały opatrzone datą wpływu do Urzędu Gminy Rajcza. Zgodnie z § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie.

W trakcie kontroli Skarbnik Gminy wyjaśniła, że w związku z natłokiem obowiązków nie zwrócono uwagi, że powyższe sprawozdania nie zostały złożone w obowiązującym terminie. Jednostka GOPS przedłożyła powyższe sprawozdania z datą późniejszą, tj. 19 kwietnia 2013 r. i 20 lutego 2014 r.

Wniosek nr 17

Zobowiązać Kierownika GOPS w Rajczy do terminowego przekazywania sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do treści załącznika nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Danieł Kołodziej

